

KAÁN KÁROLY BESZTERCEBÁNYÁN, GYAKORLÓ ÉVEK ÉS CSALÁDALAPÍTÁS 1891-1906

„AZ ÉVSZÁZADOS FORDULÓRA BERENDEZETT ERDŐGAZDASÁG ÜZEMÉNEK SIKERÉT, SEM A KÖZJOGIPOLITIKA SZESZÉLYÉNEK, SEM A KORMÁNYZATIPOLITIKA ÖTLETSZERŰSÉGÉNEK KITENNI NEM LEHET”

(Házilagos erdőgazdaság című tanulmányból. Megjelent 1907.01.01-én az Országos Erdészeti Lapok közlönyében)

Erdészekké a következő erdőgazdálkodókat: Krištof Gyulát a nagybányai főerdőgazdálkodóhoz, Kaán Károlyt a besztercebányai erdőgazdálkodóhoz, Husák Ferencet a sóvári erdőgazdálkodóhoz, Farsinger Károlyt a kőbányai erdőgazdálkodóhoz, Vukovic Pétert a zselici erdőgazdálkodóhoz. Sóska Gyulát a vinkováci főerdőgazdálkodóhoz.

Erdészeti lapok 1896. évi 121. oldala

BESZTERCEBÁNYA VÁROS.

BESZTERCEBÁNYA, ma BANSKA BYSTRICA, a FELVIDÉK egyik legrégebbi fekvésű városa. A kelet felé GARAM itt délre fordul, kikerülve a Nagy - Fára hegycsúcsait. Átlagos magasságja szintje 340 méter. A városot XIII. század elején thüringiai németek alapították. 1500 házában borzalmas tűzvész pusztította el a gótikus várost, utjában már reneszánsz stílusban épült. A XVI. század kezdetén, ezint és vidékünkön Európaiban híres volt. De jó hírük volt az őrmestereknek és az ezüstműveseknek is. 1542-ben országgyűlés is tartottak, itt kiáltották királyi Bethlen Gábornak 1620-ban. A város földrajzi központja a Ród, s több reneszánsz ház homlokzatát díszíti ékes sgraffito. Lakóinak száma meghaladja a 30 ezer főt. Van számos középiskola, szakiskola, állami színház, múzeum, csillagvizsgáló, szabadtéri színház és kellemes strandfürdő. Iparban nagy jelentőségű rendelkezik a farostelep gyára és a korszerű cementgyára. Si terepi télen a város szelől útján kezdődnek. Szigeti sícsúcsok szert - műbóval is ellátott. A városból hangulatos kirándulókat tehetnek az Alacsony - Tárta és a Kőröci hegyekbe, de látogatható az izbiaci cseppkőbarlang is. Az emlékek gyára látogatható, nagy értékű DECRET JÓZSEF emlékművét, aki a Felvidék vidékén erdőgazdálkodás szerzett érdemeket, az erdőművelés szociális helyzetének megújítása mellett. Élt és alkotott 1774 - 1841 évek között, akinek munkásságát részletesen ismereti KAÁN KÁROLY, az 1912 - ben megjelent. Deálló könyvtárban.

Az ezredéves kiállításban résztvevő kiállítók és közreműködők kitüntetései.

Az ezredéves kiállításnak nov. hó 2-án történt bezárása után nagy érdeklődéssel s meglehetősen türelmetlenül is várta egy nagyközönség, valamint az érdekeltek sokasága azoknak az előmozdításnak nyilvánosságára hozatalát, amire a kiállításban résztvevőket a jury-tanács érdemeiknek itéli. A kiállításnak valóságos kötetet alkotó lapsíma a kiállítás hivatalos közlönyének. Az 1896-é ezredéves országos kiállítás közleményeinek nov. hó 15-én megjelent számlán került nyilvánosságra s a jury-tanács által a kiállítók és közreműködők számára megírt összes kiüntetések, jutalmazások, dísmegjegyzések tartalmazza. Az alábbiakban az erdőgazdaság körébe vevő kiüntetésekét három csoportba foglalva közöljük. Az előben a jury-tanács által megírt díszokleveleket, a másodikban az egyéb kiállítás kiüntetésekét s végül a harmadikban a jury-tanács javaslata alapján a kereskedelmi magyar királyi miniszter által adományozott állami érdemeket.

Az „Erdészet és Vadászat” (VII.) csoport
Káán Károly, m. kir. erdőész, Besztercebánya, Sikeres farostelep-vezető, Kacsanovszky János, m. kir. erdőgazdálkodó, Orsava főerdőgazdálkodó, Nagy m. kir. miniszterium erdőész, főosztályi, Sikeres farostelep-vezető, Káás János, akadémikus, Széchenyikert, m. kir. erdőész, főosztályi, Sikeres farostelep-vezető, Káás János, erdő. főosztály, Munkács, (Sóvári-erdőgazdálkodó), uradalomban, Sikeres farostelep-vezető, Karacsony Sándor, m. kir. főerdész, Hosszafala, főerdővezető, Kőrösi István, m. kir. főerdész, Diósgyőr (a sóvári m. kir. erdőgazdálkodó), hivatalban, Sikeres munkásságát, Kőrösi György, erdőmester (Almásy Dénes grófnál), Sikeres farostelep-vezető, Kiss Ferenc, m. kir. főerdész, Szegec (m. kir. erdőgazdálkodó), Sikeres farostelep-vezető.

ERDÉSZETI LAPOK 1896. évi 1072. oldal

1896. ÉVI VILÁGKIÁLLÍTÁS KÖZREMŰKÖDŐI EMLÉKÉRME

EMLÉKKEHELY

Sobášny list.

Zem: Slovensko. Okres: Banská Bystrica.

Bežné číslo	Miesto a doba sobášu, (deň, mesiac, rok)	mladoženica		mladuchy		Meno a priezvisko, bydliisko svedkov	Osvädčenie o uzivíreí mianstevra. Prípadné poznámky pred podpisom. Podpis.
		Meno a priezvisko, zamestnanie (postavenie), sňobozmenno, vek, bydlisko	Meno a priezvisko, rodíčov	Meno a priezvisko, zamestnanie (postavenie), sňobozmenno, vek, bydlisko	Meno a priezvisko, rodíčov		
Banská Bystrica 1899. évi. május 29.	Káán Károly magyar királyi erdőész - vezető. A. házi.	Méhesi Károly	Raab Margit	Raab Samuel	Tomeránsky Gyula	anyakönyvvezető	
Banská Bystrica 1902. évi. június 23.	Káán Károly magyar királyi erdőész - vezető. A. házi.	Káán Károly	Raab Margit	Raab Samuel	Budapest.	anyakönyvvezető	

Dodatocné zápis. Opravy.

Svedčím, že sa tento výňah srovnáva s matrikou sobášnych matričného obvodu. Banská Bystrica 11. febru. 1938.

Štátné číslo 12.

(Číslo vzoru 16 m. ú).

BESZTERCEBÁNYAI ERDÉSZHÁZNÁL

BESZTERCEBÁNYAI ERDÉSZEK AJÁNDÉKA KAÁN KÁROLYNAK

1906. AUGUSZTUS HÓNAP

ERDÉSZETI LAPOK KÖZLÖNYE

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

MEGLIKETIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN. Előfizetési díj egy évre 16 koronra.

Az Orsz. Erd. Egyes. elnöke: Káán Károly. A közl. szerkesztője: Káán Károly.

Erdőgyerítés. Erdészeti és gazdaságpolitikai tanulmány. Irta: Káán Károly.

Az erdőt szelől állandó szállító eszközök módot nyújtanak ahhoz, hogy az erdő faállományából minden törzset akkor értékesíthessünk, amikor az hivatászerű szerepét betöltötte. Amikor az erdőgazdaság legjobb érdeke szerint megérett a fejszére.

A fiatal erdőnek növekvésben előre törő fapédányai között a létért való küzdelem hamar érezhetővé válik. Meg nem szűnik ez a harc és az erdő megérettéig folytonos. Eredménye pedig mindenkor az, hogy a gyengébbet elnyomja az erős, mely azonban maga is megéri a küzdelmet. Emazt ugyanis visszamarad a növekvésben. Amaz elatnyul s azután kiszárad.

Zárószó.

Nem szorul bizonyításra a kifejtések után, hogy ha a jelen vámközösség mellett maradnánk is, vitális érdeke az országunk a hegyvidéki közfoglalmi eszközeinek fejlődése a közúti hálózatnak fejlesztése. Magán gazdasági nézőpontból is elsősorú kötelesség pedig az erdőgazdaságnak, hogy azonnal és mindenütt, a hol már lehet, maradandó szállító eszközökkel hálózta be a birtokot, és így biztosítsa előfeltételeit egy más rendszerű, belterjesebb és minden esetre jóvelemelőbb erdőgazdaságnak. És mert önálló gazdasági berendezkedésünk megvalósítása immár behálható idők kérdése, kettős érdekünk követeli, hogy a hegyvidék is, és ebben első sorban a nyers anyagot szolgáltató erdőgazdaság, megtegye mindazokat a szükséges előkészületeket, a melyek révén nem csak a maga jövőendő belidőlgülésének és sikereinek feltételeit szerzi meg, de mint láthattuk, a mezőgazdaság anyagi ágazatának, úgy mint az iparnak és főleg a papíriparnak és papírgyártásnak fellendítését is biztosítja.

Elsősorú és legsürgősebb kötelességünk tehát, hogy kísérlet ügyünk megfelelő arányú fejlesztésével az erdőállomány gyérítése tekintetében helyi tapasztalati adatokat szerezzünk, valamint legfontosabb gazdasági érdekünk, hogy okszerű szállító eszközökkel feltárjuk erdőseinket, és ezzel alapját vessük meg az egész hegyvidék és vele a magyar erdőgazdaság boldogulásának.

ÁTALAKULÁSOK

ERDEI TERMÉKEK SZÁLLÍTÓ ESZKÖZEIBEN

KAÁN KÁROLY

VÖRÖSKÉ BEKÉRŐKÉ „A HEGYVIDÉKI ERDŐGAZDASÁG PARADICSOMÁÉ SZÁLLÍTÓ ESZKÖZEI AZ ERDŐGAZDASÁG BOLDOGULÁSÁÉNAK” CÍMŰ TANULMÁNYÁÉNAK.

KÖZLÖNYNYOMAT AZ „ERDÉSZETI LAPOK” 1896. ÉVI XI. FÜZETÉBŐL.

BUDAPEST PATRIA IRODALMI VÁLLALAT ÉS NYOMDAI BESZTYÉN-TÁRSASÁG 1900

OEE által jutalmazott munka

RAÁB CSALÁDFA 1890. évben.

RAÁB SÁNDOR JONATHÁN CSIPKAY NÁTHÁN SZ. MATEOC. 1814.05.16. MH. MATEOC. 1850.07.30.	SZ. TISZOLC. 1810.02.25. MH. BESZTERCEBÁNYA 1879.05.20.
ADRIANY ALVINA KACHELMANN ERZSÉBET SZ. FELKA 1810.04.30. MH. MATEOC. 1856.	SZ. SELMECBÁNYA 1823.02.03. MH. BUDAPEST. 1879.06.01.
HK. FELKA 1836.05.02.	HK. SELMECBÁNYA 1843.07.03.

RAÁB SÁMUEL PÁL CSIPKAY AUGUSZTA

SZ. MATEOC. 1838.01.25. MH. BESZTERCEBÁNYA 1906.05.20.	SZ. BREZSNÓBÁNYA 1847.03.28. MH. ZÓLYOM. 1896.09.02.
HK. BREZSNÓBÁNYA 1870.08.18.	

RAÁB MARGIT

SZ. ZÓLYOM. 1882.09.22.

KAÁN KÁROLY 30 ÉVES

BUND ÉS KAÁN HÁZSPÁR - 1899

BUND ÉS KAÁN CSALÁD - 1908

CSANAK. IVŐBEGRE - VADÁSZKANAL

EGY DARAB FÁBÓL FARAGOTT, KÜLÖNFÉLE FORMÁJÚ ÉS DISZÍTÉSŰ, NYELES VAGY EGYFŰLŰ EDÉNYKE, AMELLYEL AZ EDŐJÁRO EMBER A FORRÁSÓBÓL VIZET MERÍTETT.

HAZÁNKBAN A LEGUTÓBBI IDŐKIG A VADÁSZOK ÖRIZTÉK MEG A HASZNÁLATÁT. LEGGYAKRABBAN A TARISZNYA SZÁJHOZ CSATOLVA HORDTÁK, RITKÁBAN A TARISZNYÁBAN. ÁLTALÁBAN SZÁRAZ A HASADÁSRA NEM HAJLAMOS SZILVAFÁBÓL, VADKÖRTE VAGY JUHARFÁBÓL FARAGTÁK. ELKÉSZÍTÉSÉHEZ GÖRBEKÉSRÉ VOLT SZÜKSÉG, EZZEL VÉSTÉK KI AZ EDÉNYKE BELSEJÉT, ÖBLÉT. MINDEGYIKNEK VAN A VÍZ MERÍTÉSRE ALKALMAS ÖBLE, CSÉSZJE ÉS FOGÓJA, ILLETVE FÜLE. A DÍSZÍTŐ TECHNIKÁNAK GAZDAG VÁLTOZATAI ALAKULTAK KI, DE TALÁLHATÓK DÍSZTELENEK DE NEMES FORMÁJÚAK.

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM NÉPRAJZI TÁRA MINTEGY 200 DARAB CSANAKOT ÖRIZ, A BEMUTATOTTAK KAÁN KÁROLY GYŰJTÉSÉBŐL SZÁRMÁZNAK.